

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] ende Aar. Den øjeblikkelige Virkning af Krigsudbrudet var en Standsning af de Skibe, som befandt sig i Krigszonerne, men heldigvis varede denne Standsning kun ganske kort, og herefter har hele Flaaden været i Fart. De mindre Skibe, der normalt sejler i Nord- og Østersøfart, har derefter for en stor Del været beskæftigede ved Kultransporter til Danmark, Norge og Sverige; de større Skibe har i Almindelighed opretholdt deres normale Fart paa Udlandet, til Dels i Rutebart og i Timecharter.

Med Hensyn til Indtægterne er Forholdet det, at Bruttofragterne for alle Skibe i fri Fart er steget stærkt siden Krigsudbrudet, medens Fragterne for alle i Rutebart og Timecharter først har kunnet sættes op, efterhaanden som de paatagne Forpligtelser er blevet afviklet. For nogle Skibes Vedkommende vil det, efter hvad der er oplyst for mig, først være Tilfældet ved Aarets Slutning eller i enkelte Tilfælde maaske endnu senere. Det er mit Indtryk, at danske Redere har vedstaaet deres Forpligtelser og ikke har benyttet sig af Situationen til at springe fra indgaaede Aftaler, og jeg tror, det er klogt og rigtigt, at Rederne har handlet saaledes og ikke har ladet sig friste af den øjeblikkelige Fordel.

Hvad angaar Skibsfartens Udgifter, kan det siges, at disse ligeledes er steget stærkt ved Krigsudbrudet, først og fremmest til Krigsforsikring, Tillæg til Besætningshyre, Kul og Olie og andet Materiale til Skibenes Drift og Vedligeholdelse. Og hertil kommer, at Skibenes Rejser paa Grund af Minefare og anden Risiko som Følge af Krigstilstanden ofte er blevet meget forlænget, samtidig med, at mange Skibe har været tilbageholdt i de krigsførende Magters Inspektionshavne i lang Tid, i nogle Tilfælde over en Maaned. Disse Forhold har paaført Skibsfarten meget store Udgifter. Baade med Hensyn til Indtjening og med Hensyn til Forøgelse af Udgifterne har Forholdene som Følge af de Forhold, jeg her har nævnt, været meget forskellige for de enkelte Rederier i den Tid, Krigen nu har været. Det er dog sikkert, at den samlede Bruttoindtægt har været væsentlig større end normalt, og det vil den antagelig, hvis ikke Forholdene ændres i den kommende Tid, blive ved at være, saa længe Krigstilstanden varer.

Som jeg nævnte før, var Skibsfartens samlede Fragtindtægt i Aaret 1938 ca. 280 Mill. Kr. Selv om man ikke kan sige, hvor meget det bliver i 1939, maa det dog antages, at Skibsfartens Bruttoindtægter i Aar

væsentlig vil overstige dette Beløb. Da en betydelig Del af Skibsfartens forøgede Udgifter, nemlig Udgifterne til Krigsforsikring og Mandskabshyre, væsentlig afholdes i dansk Mønt, kan der næppe være Tvivl om, at Skibsfartens Indtjening ogsaa er og vil blive af endnu større valutamæssig Betydning for Landet, end den er under normale Forhold. Hvor store Skibsfartens Nettoindtægter har været under den forløbne Del af Krigen, er det umuligt nu at udtale sig om. Enkelte Redere har vel allerede nu tjent mere end normalt, medens andre Rederier, der er bundet af gamle Kontrakter, samtidig med at de har stærkt forøgede Udgifter, endnu ikke har haft Lejlighed dertil. Jeg finder det rigtigt i denne Forbindelse at fremhæve, at den Stigning, der har været i Fragtratetallene fra 126—127 i Gennemsnit i Aarets første 8 Maaneder til 295 i September og 367 ved Udgangen af Aaret, ikke maa tages som Udtryk for, at Indtægterne er fordoblede eller tredoblede i Aarets sidste Maaneder. Dette vilde nemlig være en Misforstaaelse. For det første hviler det sidste Fragtratetal, som der ogsaa er gjort opmærksom paa i de statistiske Meddelelser, paa et ret usikkert Grundlag. For det andet er Forholdet, som jeg kort omtalte før, det, at en Del af den danske Tonnage har været bundet, paa Grundlag af gamle Kontrakter, i de Maaneder, der er gaaet, siden Krigen brød ud. Selv om man formentlig vil kunne regne med, at de gamle Kontrakters Tid snart vil være udløbet, er det dog saaledes, at en Række Trampskibe i de forløbne Maaneder ikke har kunnet deltage i de forøgede Indtjeningsmuligheder, der har været. For det tredje maa man ikke glemme, at der stadig til de stigende Indtægter svarer stærkt stigende Udgifter.

Jeg har gerne villet fremhæve disse Forhold, ikke for Forespørgernes Skyld, men fordi jeg vilde anse det for meget uheldigt, om Forespørgselen skulde give Anledning til urigtige Forestillinger om, at Rederiselskaber er Guldgruber, saaledes at Fristelse kunde opstaa til lignende uheldige Børsspekulationer som under den forrige Krig. Opnaelse af saadanne Krigsindtægter anser jeg for ganske usandsynlig, saaledes som Forholdene paa dette Omraade ligger i Dag. Vi maa være tilfredse, hvis Rederieringen, som jeg haaber og tror, vil kunne afkaste en god og forsvarlig Fortjeneste.

I denne Forbindelse maa det ikke glemmes, at Rederieringen ikke alene gavner Landet ved den Nettoindtægt, den tilfører